

УДК 378.6(477.83-21)ДДПУ(091)“1991/1998”
DOI 10.69550/3041-1467.7.333104

Володимир ДУМИЧ

аспірант кафедри історії України та правознавства, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, Україна, індекс 82100 (dumychvol@gmail.com)

ORCID: 0009-0000-6899-2040

Volodymyr DUMYCH

Postgraduate Student, Department of History of Ukraine and Law, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, 24 Ivan Franko Street, Drohobych, Ukraine, postal code 82100 (dumychvol@gmail.com)

Бібліографічний опис статті: Думич, В. (2025). Дрогобицький державний педагогічний інститут імені І. Франка в 1991 – 1998 роках. *Axis Europae*, 7, 92–107. doi: 10.69550/3041-1467.7.333104

Bibliographic Description of the Article: Dumych, V. (2025). Drohobych Ivan Franko State Pedagogical Institute in 1991 – 1998 [Drohobytskyi derzhavnyi pedahohichnyi instytut imeni I. Franka v 1991 – 1998 rokakh]. *Axis Europae*, 7, 96–107. doi: 10.69550/3041-1467.7.333104 [in Ukraine].

ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ І. ФРАНКА В 1991 – 1998 РОКАХ

Анотація. Мета статті. Висвітлити зміни, що відбулися в Дрогобицькому державному педагогічному інституті імені І. Франка після проголошення незалежності України і до присвоєння йому статусу університету. **Методологічне підґрунтя базується** на історичному, системному, соціокультурному та порівняльно-аналітичному підходах, що дозволяють комплексно оцінити розвиток вищого навчального закладу у контексті освітніх реформ та суспільних змін. **Наукова новизна.** Визначено основні чинники, які впливали на розвиток вищого навчального закладу та результати його діяльності в контексті суспільно-політичних та економічних процесів на початку незалежності. **Висновки.** У 1991 – 1998 рр. Дрогобицький державний педагогічний інститут І. Франка зазнав суттєвих трансформацій, спричинених політичними процесами розбудови незалежної України, загальнодержавними змінами у сфері освіти, соціально-економічними проблемами. Попри тогочасні виклики педагогічний інститут зумів зберегти свою роль провідного педагогічного закладу регіону, адаптуватися до нових умов. Було проведено структурні зміни, впроваджено нові спеціальності, застосовано нові підходи до навчального процесу, розширено співпрацю з українськими та зарубіжними освітніми установами, активізовано науково-дослідну діяльність. Інститут відіграв важливу роль у формуванні нової генерації педагогічних кадрів, які працювали вже в умовах демократизації суспільства та впровадження нових стандартів освіти. Значним досягненням цього періоду

стало зміцнення національної складової у навчальному процесі, активний розвиток україномовного освітнього середовища, а також модернізація програм відповідно до потреб незалежної держави. У 1991 – 1998 рр. педагогічний інститут пройшов етап становлення в умовах незалежної України, що дозволило йому перетворитися у Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка та продовжити свою місію підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів.

Ключові слова: Дрогобицький державний педагогічний інститут імені І. Франка, структура, студенти, викладачі, навчальний процес.

DROHOBYCH IVAN FRANKO STATE PEDAGOGICAL INSTITUTE IN 1991 – 1998

Abstract. The purpose of the research is to highlight the changes, which happened at Drohobych Ivan Franko State Pedagogical Institute after the declaration of the independence of Ukraine and prior to the Institute's being granted the university status. **The methodology of the research is based** on historical, systemic, socio-cultural and comparative analytical approaches, which provide the golden opportunity to assess the higher educational institution development comprehensively in the context of the educational reforms and social changes. **Scientific novelty.** There have been identified the main factors, which had influence on the development of a higher educational institution and the results of its activities in the context of socio-political and economic processes at the beginning of the independence. **Conclusions.** Drohobych Ivan Franko State Pedagogical Institute has undergone significant transformations caused by the nationwide changes in the field of education, socio-economic issues and political processes of building an independent Ukraine during the period of 1991 – 1998. Despite the challenges associated primarily with the financial difficulties, the Institute managed not only to maintain its role as the leading pedagogical institution of the region, but also to adapt to new conditions. The structural changes have been made, new specialties have been introduced, new approaches to the educational process have been applied, cooperation with the Ukrainian and foreign educational institutions has expanded, and the research activities have intensified. The institute played an important role in the formation of a new generation of educational staff, who worked in the context of the introduction of new educational standards and the democratisation of society. There has been the following significant achievement of this period: the national component strengthening in the educational process, the active development of the Ukrainian-speaking educational environment, as well as the curricula modernization in accordance with the needs of an independent state. In 1991–1998, the Pedagogical Institute underwent a stage of formation under the conditions of the independent Ukraine, which allowed it to transform into Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University and continue its mission of training highly qualified educational staff.

Keywords: Drohobych Ivan Franko State Pedagogical Institute, structure, students, university lecturers, educational process.

Постановка проблеми. Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка є одним із провідних освітніх і наукових центрів України, який відіграє важливу роль у підготовці висококваліфікованих педагогічних кадрів. Його історія бере початок у 1940 р., і відтоді університет пройшов шлях значних перетворень, адаптуючись до викликів часу та змін у суспільно-політичному житті регіону.

Особливий інтерес викликає діяльність закладу в перші роки незалежності України, коли він активно сприяв становленню національної системи освіти, впровадженню нових навчальних стандартів та розвитку наукових досліджень. Інститут став важливим осередком підготовки вчителів, які впливали на процес виховання молоді в душі українського патріотичного виховання та європейських цінностей. Вивчення діяльності Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, тоді ще інституту, на початку незалежності України є актуальним через необхідність врахування його досвіду і уроків у реформуванні освітньої системи в сучасних умовах.

Аналіз джерел та останніх досліджень. Комплексний аналіз вищої педагогічної освіти і науки в Україні, а також аналіз підготовки і перепідготовки учительських кадрів у Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка, зроблено у монографії «Вища педагогічна освіта і наука України: історія. Сьогодення та перспективи розвитку. Львівська область» (Вища педагогічна освіта, 2012).

Загальна історія Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка висвітлена у виданнях, присвячених його розвитку (ДДПУ, 1998, ДДПУ, 2001; ДДПУ, 2010). Біографічні дані про викладачів закладу вміщено у книзі «Історія Дрогобицького педагогічного університету імені Івана Франка в іменах» (Історія, 2005). Особливості діяльності та функціонування університету в певні історичні періоди розкрито у статтях В. Скотного (Скотний, 1993), М. Галіва (Галів, 2011), М. Галіва і Н. Скотної (Галів, Скотна, 2020), Р. Попп (Попп, 2009; Попп, 2011), В. Ільницького (Ільницький, 2019), В. Ільницького, Н. Кантор, Т. Батюка (Ільницький, Кантор, Батюк, 2022), В. Думича (Думич, 2024).

Окремі праці присвячені історії та здобуткам факультетів, кафедр та підрозділів університету (Тимошенко, 2007; Історичний факультет, 2007; Блашків, 2009; Блашків, 2011; Попп, 2018; Кафедра історії України, 2018). Інформація про важливі аспекти розвитку вищого навчального закладу, науково-педагогічну та організаційну діяльність ректора Валерія Скотного та проректора Юрія Кишакевича, зібрані у збірниках на їх пошану та пам'ять (Творити – жити двічі, 2008; Спогади про ректора, 2012; Тільки в праці людина живе, 2012). Спогади про свою працю у франковому ЗВО залишив професор О. Вишневецький (Вишневецький, 2018).

Мета статті. Висвітлити зміни, що відбулися в Дрогобицькому державному педагогічному інституті імені Івана Франка після проголошення незалежності України і до присвоєння йому статусу університету.

Виклад основного матеріалу. Дрогобицький учительський інститут розпочав свою діяльність ще до початку Другої світової війни. Його створення було затверджене постановою Політбюро ЦК КП(б)У та Раднаркому УРСР від 15 квітня 1940 року (ДДПУ, 2001, с. 20), а відкриття відбулося 1 вересня того ж року (Галів, 2011, с. 64). Заснування цього педагогічного навчального закладу в регіоні було частиною радянських процесів на західноукраїнських землях.

З проголошенням незалежності України у 1991 р. Дрогобицький державний педагогічний інститут імені Івана Франка вступив у новий етап свого розвитку. З лютого 1989 р. його очолив кандидат філософських наук Валерій Григорович Скотний¹. Він був обраний ректором 20 жовтня 1988 р. і став тоді наймолодшим ректором республіки

¹ Згодом, доктор філософських наук, професор, академік Академії наук вищої школи України, академік Європейської Академії проблем людини, заслужений працівник освіти України, кавалер ордена «За трудові досягнення» IV ступеня, «Доктор HonorisCausa» Жешувського університету, Член-кореспондент Академії політичних наук України.

(Спогади про ректора, 2012, с. 40, 43). Газета «Радянське слово» про це писала: «Процес перебудови торкнувся і вищих учбових закладів, тепер замість призначення головного керівника – ректора – проводяться його вибори на демократичних засадах» (Спогади про ректора, 2012, с. 35).

В умовах політичних і суспільних змін в Україні на початковому етапі її незалежності, Дрогобицький державний педагогічний інститут імені Івана Франка переходив від жорстко централізованої радянської системи до більш автономного управління, до розширення напрямків своєї діяльності, вдосконалення та розбудови структури. Адже постала потреба у підготовці нових педагогічних кадрів, що могли б працювати в умовах державницької освітньої та культурної парадигми. У вищому навчальному закладі створювалися нові факультети і кафедри, відкривалися нові спеціальності, структурні підрозділи. У 1991 р. в Дрогобицькому педагогічному інституті функціонувало шість факультетів: фізико-математичний, філологічний, факультет підготовки вчителів початкових класів (перейменований у 1996 р. в педагогічний), музично-педагогічний, факультет загальнотехнічних дисциплін та праці (реорганізований у 1996 р. в інженерно-педагогічний факультет), та факультет іноземних мов (з 1998 р. – факультет романо-германської філології) (Книги наказів ректора з основної діяльності університету, №182 від 18.06.01, с. 98). У 1992 р. педагогічний інститут на створеному факультеті менеджменту та маркетингу першим в Україні розпочав підготовку вчителів економічного профілю, що відповідало новим суспільним потребам у ринкових умовах (Книги наказів ректора з основної діяльності інституту № 217 від 07.10.92, т. 3, с. 58). Того ж року було відкрито історичне відділення при факультеті підготовки вчителів початкових класів із спеціальностями «історія та українознавство та «історія та практична психологія». В 1993 р. відділення було перетворено на історичний факультет (Тимошенко, 2007, с. 16). В нових історичних реаліях факультет фактично відродив свою діяльність, адже в 1952 р. він припинив існувати як окремий навчальний підрозділ, з 1952 – 1953 рр. підготовка вчителів історії велася на історико-філологічному факультеті, а в 1956 р. прийом студентів на історичну спеціальність взагалі припинився, відтак студентів других і третіх курсів було переведено на історичний факультет Львівського державного університету ім. Івана Франка (Тимошенко, 2007, с. 9). В післявоєнний період радянська влада активно контролювала гуманітарні дисципліни, особливо історію, яку використовували як ідеологічний інструмент, через це відбувалася централізація історичної освіти. В 1996 р. на базі педагогічного факультету запрацювало відділення фізичного виховання, яке в грудні 1997 р. переросло в самостійний факультет (ДДПУ, 1998, с. 29). У 1998 р. у Франковому вузі був створений – біологічний факультет (Книги наказів ректора з основної діяльності інституту № 151 від 26.06.98. т. 2, с. 130).

Після здобуття незалежності України необхідно було прищеплювати молоді нову систему цінностей і моральних орієнтирів. В 1997 р. в Дрогобицькому педагогічному інституті запрацював виховний відділ, це сприяло покращенню організації виховної роботи серед студентів та розвитку національно-патріотичного виховання майбутніх педагогів. У навчальному закладі тоді діяли дев'ять колективів художньої самодіяльності, п'ять з яких мали звання «народний», театр-студія «Ровесник», студентський спортивний клуб «Каменярь», під його егідою було створено команди з міні-футболу та баскетболу. Проходили фестивалі та огляди, оздоровчо-спортивні заходи: «Дебют першокурсників», «Студентська весна», «Козацькі забави», «КВК» та інші (ДДПУ, 1998, с. 11).

Підготовче відділення, яке працювало при педінституті з 1996 р. воно було переведено, як і всі інші в Україні, на платну основу. При цьому Міністерство освіти України зняло обов'язкове скерування на навчання від установ та організацій, зарахування в число слухачів проводилося на основі результатів співбесіди, яка мала профорієнтаційний характер (Книги наказів ректора з основної діяльності інституту № 1 від 03.01.96, т. 1, с. 1). Діяли у вищому навчальному закладі також і підготовчі курси з терміном навчання сім місяців. Аналіз роботи підготовчого відділення і підготовчих курсів свідчить, що майже 80% слухачів згодом поступали на навчання до Дрогобицького державного педагогічного інституту. На «Курсах підвищення кваліфікації педагогічних кадрів» вищого навчального закладу в 1991 – 1998 роках свій методично-професійний рівень удосконалили 5 142 вчителів та вихователів дитячих установ (ДДПУ, 1998, с. 36).

У 1994 р. педінститут став одним із засновників Дрогобицького педагогічний ліцею (ДДПУ, 2010, с. 281). У своєму інтерв'ю газеті «За вільну Україну» 2 квітня 1994 р. проректор (тоді ще і директор ліцею) професор Юрій Львович Кишакевич зазначав: «Ліцей потрібний і для інституту – як своєрідна творча лабораторія... Нарешті, ліцей вишукує обдаровану молодь – майбутні «дріжджі» нашої державної нації – і допомагає їй швидше проявити свої здібності» (Тільки в праці людина живе..., 2012, с. 182).

Враховуючи необхідність покращення наукового забезпечення освітньої діяльності вищого навчального закладу, а також зростаючу потребу в підготовці науково-педагогічних кадрів у 1992 р. було здійснено перший набір до аспірантури, в 1993 р., було прийнято вже сім аспірантів за чотирма спеціальностями на двох факультетах: філологічному та фізико-математичному. У 1998 р. в аспірантурі нараховувалося 36 аспірантів з 15 спеціальностей (Скотний, 1998, с. 7).

Також в інституті в цей період було відкрито низку нових спеціальностей, потребу в яких відчував регіон: «Практична психологія», «Основи підприємництва», «Народознавство», «Історія», «Образотворче мистецтво», «Технічна творчість», «Професійне навчання», «Прикладна творчість». Проведено переорієнтацію спеціальностей – «Російська мова і література з додатковою спеціальністю» на такі: «Практична психологія, російська мова і література», «Англійська мова, російська мова і література», «Історія, російська мова і література». Обов'язковий практичний курс російської мови був переведений на факультативний (Протокол засідання Вченої ради університету № 10 від 25.11.99, т. 2, с. 152–171). У 1998 р. педагогічний інститут готував фахівців з 21 спеціальності (ДДПУ, 1998, с. 6).

На початку незалежності України загальною освітньою тенденцією було заснування навчальних закладів різних типів, проте рівень якісних змін у них не завжди відповідав потребам часу. Дрогобицький ж педінститут був атестований в 1995 р. як вищий навчальний заклад III–IV рівня акредитації, що наблизило його до університетського статусу (Блашків, 2011, с. 38–39). 4 вересня 1998 р. Кабінет Міністрів України постановив створити на базі Дрогобицького державного педагогічного інституту імені Івана Франка, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (Протокол засідання конференції трудового колективу університету № 2 від 22.10.98, с. 7–12).

Дрогобицький державний педагогічний інститут у перші роки незалежності України переживав процес трансформацій, як і загалом уся країна та суспільство. Вони були знакові, адже відбувалися в умовах власної державності, але водночас необхідно

було вирішувати багато непростих завдань. Насамперед це стосувалося впровадження нового змісту навчання та його засобів. На засіданні Вченої ради інституту у вересні 1991 р. було обговорено питання «Поглиблення перебудови навчального процесу в інституті в умовах входження в ринкові відносини і проголошення Акту незалежності України» (Протокол засідання Вченої ради інституту № 9 від 23.09.91, т. 2, с. 78–81). Почалася робота по переведенню документації на українську мову, забезпечення нею викладання, адже на початку 1991 р. на засіданні ректорату інституту зазначалось, що 70% викладачів вищого навчального закладу читають лекції російською мовою (Протокол засідання ректорату інституту № 1 від 07.02.91, с. 2).

Концепція перебудови навчально-виховного процесу у педінституті була укладена ще у 1989 р. (Концепція перебудови навчально-виховного процесу, 1989). Стратегічною метою цієї перебудови було зменшення інформативного впливу на студента з боку викладача і збільшення питомої ваги його творчої діяльності (Вища педагогічна освіта в Україні..., 2012. с. 103). З 1 вересня 1992 р. завідуючим кафедрами соціальних і гуманітарних дисциплін рекомендувалося запровадити технологію навчального процесу, прийняту у вищих навчальних закладах Європи: самостійні, лекційні і семінарські курси, варіативність курсів авторських лекцій і семінарів з попереднім записом студентів (Протокол засідання Вченої ради інституту № 2 від 21.02.92, т. 1, с. 42–45). Перебудова викладання на кафедрах інституту здійснювалась у двох напрямках: Перший – були переглянуті параметри кафедр та власні їх назви, кафедру російської мови перейменовано на кафедру слов'янських мов, а також скасовано державний екзаме́н з російської мови; було утворено кафедру українознавства, кафедра історії КППС стала кафедрою історії, а предмет викладання історія КППС було поділено на дві дисципліни – «Історія України» та «Політична історія України»; кафедра марксистсько-ленінської філософії стала кафедрою філософії, відносно предметів викладання, діалектичний матеріалізм та історичний матеріалізм було замінено на філософію, основи наукового атеїзму – на історію релігії та атеїзму, було також введено новий предмет – світова культура. Кафедра політекономії і теорії соціалізму стала кафедрою соціально-політичних і економічних наук. Основи економічної теорії замінили політичну економію капіталізму і політичну економію соціалізму, актуальні проблеми теорії соціалізму – політологія. Предметне оновлення на кафедрах вимагало проведення такої роботи, як вироблення тематичних планів, програм курсів. Одночасно на кафедрах проводилась відповідна робота по підготовці лекційних курсів та робота методичного характеру (Протокол засідання Вченої ради інституту № 4 від 20.03.92, т. 1, с. 176–181).

Другий напрямком перебудови роботи кафедр була зміна методології і методики викладання. Зміни, які відбулися в державних структурах, ліквідація СРСР, створення суверенної, самостійної української держави, деідеологізація, департизація, деполітизація, ліквідація монопольного положення партії в сфері теоретичної і прикладної науки створила абсолютно нові умови, нову ситуацію в методологічних засадах, а відповідно і нові обставини для викладання і вивчення суспільно-політичних наук. Партійний популізм, в супереч реальній дійсності відходив в історію, хоч іноді давав про себе знати, але науковість, об'єктивізм, використання досягнень світової науки поступово утверджувались в інститутське життя, викладання і вивчення. Варто уваги і те, що на кафедрах інституту почали запроваджувати в навчальний процес проблемні семінари. Це був інноваційний метод. Окремі викладачі читали авторські лекційні курси (Протокол засідання Вченої ради інституту № 4 від 20.03.92, т. 1, с. 176–181).

Кафедра історії, зокрема, виступала лідером у розробці концепції викладання історії України. Міністерство освіти звернулось до кафедри з проханням подати свої програми, як основу для складання програм для вищих навчальних закладів країни (Протокол засідання Вченої ради інституту № 4 від 20.03.92, т. 1, с. 176–181). Кафедра педагогіки створила новаторську програму, та посібник, як згадує її тодішній завідувач професор О. Вишневський, програма його авторства в 1991 р. стала першою затвердженою МОН програмою з педагогіки (Вишневський, 2018 с. 15–16). Зрушення були разючі, так, у 1991 – 1994 рр. зміг викладати свій курс з історії християнства України студентам педінституту Мирослав Маринович. член член-засновник Української Гельсінської групи, який після ув'язнення та заслання повернувся у рідний Дрогобич (Маринович, 2018, с. 113).

Протягом 1994–1996 рр. інститут став головною установою навчального комплексу, до якого входили Інститут економіки НАН України, низка вищих навчальних закладів I–II рівня акредитації та загальноосвітні школи, Дрогобицький педагогічний ліцей (ДДПУ, 1998, с. 7).

Університет підтримував стабільні зв'язки з інститутами НАН України. Це дозволило створити три спільні з Національною академією наук України науково-дослідні лабораторії і одну кафедру (Скотний, 1998, с. 8.) Після проголошення Україною незалежності розширилися можливості щодо міжнародних контактів. Продовжувалася співпраця з Жешувським університетом у Польщі, інформація про Франків інститут поширилась далеко за межі Європи. Науковим і педагогічним досвідом зацікавились у США та Канаді (ДДПУ, 2010, с. 42). Зросла кількість закордонних відряджень науковців університету для участі у конференціях, семінарах, з'їздах. З 1997 р. Дрогобицький педінститут входить до Альянсу університетів за демократію, членам якого, були тоді ще тільки три вищі навчальні заклади України. Це дало можливість отримувати найрізноматнішу інформацію, ознайомлюватися з найновішими педагогічними технологіями, брати участь у демократизації навчального процесу в Україні (ДДПУ, 1998, с. 9).

Однак, були і проблемні сторони діяльності педагогічного інституту. Після проголошення незалежності Україна переживала економічну кризу. Зниження фінансування від держави, інфляція, скорочення бюджетних асигнувань на освіту вплинули на функціонування вищих навчальних закладів. Вони мали обмежені ресурси для модернізації інфраструктури та матеріально-технічного забезпечення, були затримки з виплатою заробітної плати працівникам. На засіданні Вченої ради інституту в лютому 1992 р., зокрема, наголошувалося на тодішній недосконалої нормативної бази освіти, на незадовільному забезпеченні україномовними підручниками та наочними посібниками, на не відповідності матеріально-технічної бази, перевантаженості викладачів (Протокол засідання Вченої ради інституту № 9 від 30.08.93, т. 2, с. 92–98). Для поповнення фондів книгозбірні бібліотеки вищого навчального закладу національно зорієнтованою літературою, творами раніше заборонених та діаспорних авторів, її керівництво активно шукало додаткові джерела комплектування, налагоджувало творчі зв'язки з видавництвами, з українсько-американським доброчинним фондом «Сейбр-світло» у Львові, з книгообмінними фондами інших бібліотек України та міжнародними фондами книгообміну Англії та США (Історія бібліотеки, 2024).

Перший навчальний рік у Дрогобицькому педагогічному інституті імені Івана Франка в умова незалежної України, зустріли 424 викладачі, з них 9 доктори наук,

професори і 145 кандидати наук, доценти. Протягом 1991 – 1992 рр. було захищено 4 докторські (П. Ковальський, Л. Краснова, М. Чернець, Є. Шерегій) і 14 кандидатських дисертацій (Протокол засідання Вченої ради інституту № 3 від 21.02.92, т. 1, с. 73–75). Найбільш плідним був період з 1991 – 1995 рр., коли було захищено 51 кандидатську та 5 докторських дисертацій, разом 58. (ДДПУ, 2001, с. 318). На кінець 1995 р. на 29 кафедрах інституту працювало 438 викладачів, з них 19 докторів наук і професорів, 157 кандидатів наук, доцентів (ДДПУ, 2001, с. 28).

Суттєво активізувалася науково-дослідна діяльність викладачів, за 1991 – 1992 рр. науково-педагогічними працівниками було здійснено – 467 публікацій, з них 7 монографій, 4 підручники, 1 навчально-методичний посібник, 59 методичних розробок, 5 статей в журналах, а також опубліковано тези під 272 назвами (Протокол засідання Вченої ради інституту № 12 від 20.12.91, т. 2, с. 76–79). У 1997 – 1999 роках вже було опубліковано 1715 наукових робіт, з них – 37 монографій, 58 підручників і посібників, 1125 статей, 927 тез виступів на конференціях (Протокол засідання Вченої ради університету № 6 від 09.06.2000, т. 1, с. 175–177). На базі інституту з 1993 по 1998 рр. було проведено 25 наукових та науково-практичних конференцій. з них – 11 міжнародних (Спогади про ректора, 2012, с. 55).

У 1997 р. в педінституті створено редакційно-видавничий відділ, поліграфічні можливості якого дозволили налагодити видання наукових часописів відповідно до напрямків наукових досліджень. Відділ також сприяв забезпеченню навчального процесу науковою і методичною літературою (Книги наказів ректора з основної діяльності інституту № 14 від 28.01.98, т. 1, с. 184).

У 1991 р. до Дрогобицького державного педагогічного інституту імені Івана Франка виявили намір вступити 770 осіб (753 + 17 в рахунок 2% від загального плану прийому). Із них було зараховано 10 випускників підготовчого відділення та 23 вступники фізико-математичного класу ліцею при інституті. У цей період найвищий конкурс був на спеціальностях «Педагогіка і методика початкового навчання, народознавство» – 4,3 чол. на місце (на 17 місць подано 25 заяв від медалістів), «Англійська і французька мови» – 3,5 (на 18 місць – 26 заяв від медалістів), «Українська мова і література» – 3,1. Тоді ще аналізувався і соціальний стан вступників: 366 – діти робітників; 220 – діти колгоспників; 258 – проживаючі у сільській місцевості. 8 осіб мали цільове скерування з обласних облвно (Протокол засідання Вченої ради інституту № 10 від 25.10.91, т. 2, с. 110–115). У своєму інтерв'ю газеті «Галицька зоря», ректор наголошував, що в 1991 р. «вперше за всю історію вузи отримали повну свободу від міністерств і право самим вирішувати, яким чином проводити набір абітурієнтів, які іспити влаштовувати» (Спогади про ректора, 2012, с. 50). Щоб уникнути суб'єктивізму інститут зважився навіть на експеримент, коли роботи вступників з математики перевіряли електронно-обчислювальні машини (Спогади про ректора, 2012, с. 50).

На початку 90-х років ХХ ст. розширилась географія цільового прийому абітурієнтів, крім жителів західного регіону України, навчалися діти з Донеччини, Луганщини і міста Києва. Вперше були прийняті абітурієнти з діаспори: чотири українки з Румунії навчалися на українській філології (заочна форма навчання) та 10 на підготовчому відділенні (Протокол засідання Вченої ради інституту № 3 від 21.02.92, т. 1, с. 64–68). Як зазначав Валерій Григорович Скотний: «Інтерес до Дрогобицького педагогічного був зумовлений також відзначенням його п'ятдесятилітнього ювілею. Показом фільму про інститут по телебаченню. Доволі голосно, авторитетно заявило про себе наше студентство, яке брало активну участь у багатьох політичних акціях,

зокрема у голодівці на Майдані незалежності у Києві. Запам'яталось дрогобичанам «Студентське братство» і такими незвичними, несподіваними заходами, як «Рік-енд» і «З'їзд з глузду» (Спогади про ректора, 2012, с. 51).

В 1992 р., Дрогобицький педінститут виступив ініціатором проведення експерименту щодо набору студентів на перший курс без вступних іспитів, тобто був оголошений вільний набір абітурієнтів на 1992/1993 н.р. (Протокол засідання Вченої ради інституту № 11 від 29.10.93, т. 2, с. 126–128). Першочерговим завданням такої вступної кампанії було за допомогою рейтингової системи оцінювання знань протягом першого семестру та складання двох іспитів на зимовій сесії, виявити найбільш обдарованих, розумних і працьовитих студентів для подальшого навчання в інституті (Протокол засідання ректорату № 6 від 03.04.92, с. 18–19). Тоді при плані прийому 690 осіб було прийнято заяв 4169 заяв, конкурс склав більше 6 чоловік на місце (Протокол засідання Вченої ради інституту № 11 від 29.10.93, т. 2, с. 128–132). Для розміщення великої кількості студентів інститут орендував малий зал Будинку культури – де навчався історичний факультет, Будинок піонерів для філологічного факультету, в Будинку офіцерів займалися студенти факультету іноземних мов, художня школа приймала факультет підготовки вчителів початкових класів, а в музичній школі № 2 проводили заняття для студентів музично-педагогічного факультету. Вводилось обов'язкове 5-денне навчання на всіх факультетах у дві зміни. Академічні групи формували в кількості 50 чол., також тимчасово був знятий залік з фізичної культури. Через велику кількість студентів-першокурсників право на проживання в гуртожитках мали лише сироти, ті, що проживали в Чорнобильській зоні та з багатодітних сімей (Протокол засідання ректорату № 14 від 18.08.92, с. 20). Та попри всі незручності такого експериментального прийому він себе виправдав, «різко відрізняється якість цього набору від торічного, відчутно кращий контингент студентів», – зазначали декан історичного факультету М.С. Савчин та декан факультету загальнотехнічних дисциплін Р.В.Магера (Протокол засідання Вченої ради інституту № 11 від 29.10.93, т. 1, с. 132–134). Незважаючи на позитивні результати експерименту, міністерство на жаль його не схвалило. Тому в наступні роки набір проводився за результатами вступних іспитів за правилами прийнятими в Україні (Вища педагогічна освіта та наука в Україні, 2012, с. 119). Про успішність задуму свідчить наприклад і те, що серед випускників історичного факультету експериментального набору троє стали докторами, а п'ятеро кандидатами історичних наук.

У 1994 р. план набору на навчання в інституту був дещо зменшеним, порівняно з 1993 р. На заочну форму навчання він становив – 50%, а на стаціонар – 75% від набору у 1993 р. Весною 1994 р. Міністерство освіти України запровадило ще одну новачку – випускники повних середніх шкіл окрім атестату встановленого зразка, повинні були мати з окремих дисциплін сертифікати, дисципліни ділились на обов'язкові (українська мова, математика, історія) та необов'язкові (за вибором). На 575 місць державного замовлення на всі спеціальності денної форми навчання було подано 938 заяв, з них 175 медалістів, 38 абітурієнтів мали диплом з відзнакою, 53 вступники – переможці олімпіад та конкурсів фахової майстерності, які зараховувались без вступних випробувань за результатами співбесіди, 141 абітурієнт мали цільові скерування. Загальний конкурс становив 2,1. Найвищий конкурс був на спеціальності «Англійська мова» – на 40 місць за державними замовленнями було подано 124 заяви (3,1), найнижчий – на спеціальності «Фізика» – на 20 місць 28 заяв. Без вступних фахових випробувань на спеціальність «Праця» було зараховано 13 переможців

та призерів державної і обласних олімпіад з трудового навчання. Всього у 1994 р. студентами стаціонару Дрогобицького педінституту стало 711 юнаків і дівчат, на заочну форму навчання студентами зараховано 288 вступників (Протокол засідання Вченої ради інституту № 8 від 23.09.94, т. 2, с. 28–34).

Економічної кризи в Україні, позначилася на фінансуванні вищої освіти, кількість бюджетних місць у педагогічних вузах зменшувалася. Враховуючи обмежене фінансування з боку держави, в 1994 – 1995 роках у вузах почала активно впроваджуватися платна форма навчання утворювалися платні відділення. Відділення філософії, у Дрогобицькому педінституті, яке функціонувало на госпрозрахунковій основі, було відкрито в серпні 1997 р. Оплата за семестр становила 500 грн., викладачі працювали на умовах погодинної оплати (ДДПУ, 1998, с. 32). Фахівців з трьох іноземних мов (французької, англійської та німецької) та зарубіжної літератури готували на платній основі на відділенні при факультеті іноземних мов (ДДПУ, 1998, с. 24). Це дозволило збільшити кількість студентів, які могли отримати вищу освіту, але водночас поставило фінансовий бар'єр для частини абітурієнтів. Але незважаючи на економічні труднощі, педагогічні спеціальності залишалися популярними. Професія вчителя, зокрема в сільській місцевості, продовжувала користуватися попитом, оскільки педагоги були важливими для розвитку місцевих громад. У лютому 1998 р. на дев'яти факультетах Дрогобицького педінституту навчалося 5443 особи (Спогади про ректора..., 2012, с. 55).

Висновки. У період 1991 – 1998 років Дрогобицький державний педагогічний інститут імені Івана Франка зазнав суттєвих трансформацій, спричинених політичними процесами розбудови незалежної України, загальнодержавними змінами у сфері освіти, соціально-економічними проблемами. Попри тогочасні виклики педагогічний інститут зумів зберегти свою роль провідного педагогічного закладу регіону, адаптуватися до нових умов. Було проведено структурні зміни, впроваджено нові спеціальності, застосовано нові підходи до навчального процесу, розширено співпрацю з українськими та зарубіжними освітніми установами, активізовано науково-дослідну діяльність. Інститут відіграв важливу роль у формуванні нової генерації педагогічних кадрів, які працювали вже в умовах демократизації суспільства та впровадження нових стандартів освіти. Значним досягненням цього періоду стало зміцнення національної складової у навчальному процесі, активний розвиток україномовного освітнього середовища, а також модернізація програм відповідно до потреб незалежної держави. У 1991 – 1998 роках педінститут пройшов етап становлення в умовах незалежної України, що дозволило йому перетворитися у Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка та продовжити свою місію підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

Блашків, В. (2009). *Кафедра загальної фізики Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка: історія, здобутки, особистості, спогади*. Дрогобич, 2009.

Блашків, Я. (2011). *Навчально-методичний відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка: факти та люди*. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2011.

Вишневський, О. (2018). *На ниві відродження української педагогіки (Наукові прагнення і здобутки автора на тлі прожитих літ). До 85-річчя від дня народження та 60-річчя освітньої діяльності*. Дрогобич: Коло. 2018.

Вища педагогічна освіта. (2012). *Вища педагогічна освіта і наука України: історія. Сьогодення та перспективи розвитку*. Львівська область. Київ: Знання України.

Галів, М. (2011). Дрогобицький державний учительський інститут: перший рік роботи (1940 – 1941). *Молодь і ринок*, 2 (73), 62–67.

Галів М., Скотна Н. (2020). Педагогічна освіта в Дрогобичі (кінець XVIII – перша половина XX ст.): до передісторії Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. *Молодь і ринок*, 2 (181), 6–17.

ДДПУ. (1998). *Дрогобицький державний педагогічний університет ім. І. Франка*. Дрогобич. Дрогобич: «Вимір».

ДДПУ. (2001). *Дрогобицький державний педагогічний університет ім. Івана Франка*. Дрогобич. Львів.

ДДПУ. (2010). *Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка*. 2-е видання. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Думич, В. (2024). Волонтерська діяльність Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка в умовах повномасштабної агресії Росії проти України. *Проблеми гуманітарних наук. Серія Історія, Спецвипуск*, 113–123. DOI: 10.24919/2312-2595.spec.10

Ільницький, В. (2019). Молодіжна націоналістична організація у Дрогобицькому учительському інституті. *Літопис Бойківщини*, 1/96 (107), 79–86.

Ільницький, В., Кантор, Н., & Батюк, Т. (2020). Повсякденне життя у Дрогобицькому учительському інституті: новий документ до історії (1946 – 1949). *Проблеми гуманітарних наук. Серія Історія*, 6/48, 342–364. DOI: 10.24919/2312-2595.6/48.22850

Історичний факультет. (2007). *Історичний факультет Франкового університету в Дрогобичі 1940 – 2007 (ювілейна книга до 15-річчя відновлення факультету)*. Дрогобич: Коло.

Історія. (2005). *Історія Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка в іменах*. Дрогобич: Коло.

Історія бібліотеки ДДПУ ім. Івана Франка. (2024). URL: <https://library.dspu.edu.ua/pro-biblioteku/istoriya-biblioteku/>

Кафедра історії України. (2018). *Кафедра історії України Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка: до 25-річчя створення*. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Книги наказів ректора з основної діяльності інституту № 217 від 07.10.92, т. 3. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*.

Книги наказів ректора з основної діяльності інституту № 1 від 03.01.96, т. 1. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*.

Книги наказів ректора з основної діяльності інституту № 14 від 28.01.98, т. 1. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*.

Книги наказів ректора з основної діяльності інституту № 151 від 26.06.98, т. 2. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка*.

Книги наказів ректора з основної діяльності університету №182 від 18.06.01. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.*

Концепція. (1989). *Концепція перебудови навчально-виховного процесу у Дрогобицькому педагогічному інституті ім. І. Франка.* Дрогобич.

Маринович, Л. (2018). *Мій Мирослав.* Дрогобич: Видавництво «Коло».

Попп, Р. (2009). Педагогічний університет імені Івана Франка у перші повоєнні роки (1944 – 1953). *Проблеми гуманітарних наук. Історія*, 24, 120–135.

Попп, Р. (2011). Формування інтелігенції західних областей України в перші повоєнні роки (на матеріалах Дрогобицького учительського інституту). *Інтелігенція і влада*, 2011, 23. 94–104.

Попп, Р. (2018). Історичний факультет Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка в перші повоєнні роки (1944 – 1953). *Східноєвропейський історичний вісник*, 6, 189–196.

Протокол засідання Вченої ради інституту № 9 від 23.09.91, т. 2. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.*

Протокол засідання Вченої ради інституту № 10 від 25.10.91, т. 2. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.*

Протокол засідання Вченої ради інституту № 12 від 20.12.91, т. 2. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.*

Протокол засідання Вченої ради інституту № 2 від 21.02.92, т. 1. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.*

Протокол засідання Вченої ради інституту № 3 від 21.02.92, т. 1. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.*

Протокол засідання Вченої ради інституту № 4 від 20.03.92, т. 1. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.*

Протокол засідання Вченої ради інституту № 9 від 30.08.93, т. 2. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.*

Протокол засідання Вченої ради інституту № 11 від 29.10.93, т. 1. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.*

Протокол засідання Вченої ради інституту № 11 від 29.10.93, т. 2. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.*

Протокол засідання Вченої ради інституту № 8 від 23.09.94, т. 2. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.*

Протокол засідання Вченої ради університету № 10 від 25.11.99, т. 2. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.*

Протокол засідання Вченої ради університету № 6 від 09.06.2000, т. 1. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.*

Протокол засідання конференції трудового колективу університету № 2 від 22.10.98. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.*

Протокол засідання ректорату інституту № 1 від 07.02.91. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.*

Протокол засідання ректорату інституту № 6 від 03.04.92. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.*

Протокол засідання ректорату інституту № 14 від 18.08.92. *Архів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.*

Творити – жити двічі. (2008). *Творити – жити двічі. До 60-ліття професора Велерія Скотного, ректора Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.* Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Тимошенко, Л. (2007). Від Івана Верхратського – до академічного середовища (передумови і розвиток традиції історичного факультету в Дрогобичі). *Історичний факультет Франкового університету в Дрогобичі 1940 – 2007 (ювілейна книга до 15-річчя відновлення факультету).* Дрогобич, 5–29.

Тільки в праці людина живе. (2012). *Тільки в праці людина живе: до 50-річчя трудової діяльності проректора з науково-педагогічної роботи Юрія Кишакевича (1962 – 2012 роки).* Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Скотний, В. (1993). Університет на батьківщині Великого Каменяря. *Дрогобицький краєзнавчий збірник, III, 5–8.*

Скотний, В. (2000). Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка на зламі століть. *Дрогобицький краєзнавчий збірник, IV, 7–8.*

Спогади про ректора. (2012). *Спогади про ректора Валерія Скотного.* Видання друге. Доповнене. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

REFERENCES

Blashkiv, V. (2009). *Kafedra zahalnoi fizyky Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka: istoriia, zdobutky, osobystosti, spohady* [The Department of General Physics at Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University: History, Achievements, Personalities, Memories]. Drohobych. [in Ukrainian].

Blashkiv, Ya. (2011). *Navchalno-metodychnyi viddil Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka: fakty ta liudy* [Educational and Methodological Department of Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University: Facts and People]. Drohobych: Redaktsiino-vydavnychi viddil Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. [in Ukrainian].

Vyshnevskiy, O. (2018). *Na nyvi vidrozhennia ukrainskoi pedahohiky (Naukovi prahnnia i zdobutky avtora na tli prozhytykh lit). Do 85-richchia vid dnia narodzhennia ta 60-richchia osvithoi diialnosti.* [In the field of revival of Ukrainian pedagogy (Scientific aspirations and achievements of the author against the background of the years he has lived)]. Drohobych: Kolo. [in Ukrainian].

Vyshcha pedahohichna osvita. (2012). *Vyshcha pedahohichna osvita i nauka Ukrainy: istoriia. Sohodennia ta perspektyvy rozvytku. Lvivska oblast* [Higher Pedagogical Education and Science in Ukraine: History. Present and prospects of development. Lviv region]. Kyiv: Znannia Ukrainy. [in Ukrainian].

Haliv, M. (2011) Drohobytskyi derzhavnyi uchytelskyi instytut: pershyi rik roboty (1940 – 1941). [Drohobych State Teachers' Institute: the first year of work (1940 – 1941)]. *Molod i rynok, 2 (73), 62–67.* [in Ukrainian].

Haliv, M., & Skotna, N. (2020). Pedahohichna osvita v Drohobychi (kinets XVIII – persha polovyna XX st.): do peredistorii Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka [The pedagogical education in Drohobych (end of XVIII – first half of XX century): To the prehistory of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University]. *Molod i rynok, 2 (181), 6–17.* [in Ukrainian].

DDPU. (1998). *Drohobyskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet im. I. Franka*. [Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University]. Drohobych: «Vymir». [in Ukrainian].

DDPU. (2001). *Drohobyskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet im. Ivana Franka*. [Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University]. Drohobych, Lviv. [in Ukrainian].

DDPU. (2010). *Drohobyskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Ivana Franka*. [Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University]. 2-e vydannia. Drohobych: Redaktsiino-vydavnychiy viddil Drohobyskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. [in Ukrainian].

Dumych, V. (2024). Volonterska diialnist Drohobyskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka v umovakh povnomasshtabnoi ahresii Rosii proty Ukrainy [Volunteer activities of the Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University in the context of Russia's full-scale aggression against Ukraine]. *Problemy humanitarnykh nauk. Seriia Istoriia, Spetsvypusk*, 113–123. DOI: 10.24919/2312-2595.spec.10 [in Ukrainian].

Ilnyskyi, V. (2019). Molodizhna natsionalistychna orhanizatsiia u Drohobyskomu uchytelskomu instytuti [Youth nationalist organization at the Drohobych Teachers' Institute]. *Litopys Boikivshchyny*, 1/96 (107), 79–86. [in Ukrainian].

Ilnyskyi, V., Kantor, N., & Batiuk, T. (2020). Povsiakdenne zhyttia u Drohobyskomu uchytelskomu instytuti: novyi dokument do istorii (1946 – 1949). [Everyday Life at the Drohobych Teachers' Institute: A New Document for History (1946 – 1949).]. *Problemy humanitarnykh nauk. Seriia Istoriia*, 6/48, 342–364. DOI: 10.24919/2312-2595.6/48.22850 [in Ukrainian].

Istorychnyi fakultet. (2007). *Istorychnyi fakultet Frankovoho universytetu v Drohobychi 1940 – 2007 (iuvileina knyha do 15-richchia vidnovlennia fakultetu)*. [Faculty of History at the Ivan Franko University of Drohobych 1940 – 2007]. Drohobych: Kolo. [in Ukrainian].

Istoriia. (2005). *Istoriia Drohobyskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka v imenakh* [History of the Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University in Names]. Drohobych: Kolo. [in Ukrainian].

Istoriia biblioteky DDPU im. Ivana Franka. (2024). [History of the library of Ivan Franko State Pedagogical University]. URL: <https://library.dspu.edu.ua/pro-biblioteku/istoriya-biblioteky/> [in Ukrainian].

Kafedra istorii Ukrainy. (2018). *Kafedra istorii Ukrainy Drohobyskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka: do 25-richchia stvorennia* [Department of History of Ukraine at Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University: on the occasion of the 25th anniversary of its establishment]. Drohobych: Redaktsiino-vydavnychiy viddil Drohobyskoho derzhavnogo pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. [in Ukrainian].

Knyhy nakaziv rektora z osnovnoi diialnosti instytutu [Rector's order books on the main activities of the institute]. № 217 vid 07.10.92, t. 3. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Knyhy nakaziv rektora z osnovnoi diialnosti instytutu. [Rector's order books on the main activities of the institute]. № 1 vid 03.01.96, t. 1. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Knyhy nakaziv rektora z osnovnoi diialnosti instytutu. [Rector's order books on the main activities of the institute]. № 14 vid 28.01.98, t. 1. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Knyhy nakaziv rektora z osnovnoi diialnosti instytutu. [Rector's order books on the main activities of the institute]. № 151 vid 26.06.98. t. 2. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Knyhy nakaziv rektora z osnovnoi diialnosti universytetu. [Rector's order books on the main activities of the university]. №182 vid 18.06.01. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Kontseptsiiia. (1989). Kontseptsiiia perebudovy navchalno-vykhovnoho protsesu u drohobytskomu pedahohichnomu instytuti im. I. Franka (1989). [The concept of restructuring the educational process at the Ivan Franko Pedagogical Institute in Drohobych]. Drohobych. [in Ukrainian].

Marynovych, L. (2018). *Mii Myroslav* [My Myroslav]. Drohobych: Vydavnytstvo «Kolo». [in Ukrainian].

Popp, R. (2009) Pedahohichniy universytet imeni Ivana Franka u pershi povienni roky (1944 – 1953) [Ivan Franko Pedagogical University in the first postwar years (1944 – 1953)]. *Problemy humanitarnykh nauk. Istoriiia*, 24, 120–135. [in Ukrainian].

Popp, R. (2011). Formuvannia intelihtentsii zakhidnykh oblastei Ukrainy v pershi povienni roky (na materialakh Drohobytskoho uchytejskoho instytutu) [The Formation of the Intelligentsia of the Western Regions of Ukraine in the First Postwar Years (Based on the Materials of the Drohobych Teachers' Institute)]. *Intelihtentsiia i vlada*, 23, 94–104. [in Ukrainian].

Popp, R. (2018). Istorychnyi fakultet Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka v pershi povienni roky (1944 – 1953) [The Faculty of History of the Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University in the First Postwar Years (1944 – 1953)]. *Skhidnoievropeiskyi istorychnyi visnyk – East European Historical Bulletin*, 6, 189–196. [in Ukrainian].

Protokol zasidannia Vchenoi rady instytutu. [Protocol]. № 9 vid 23.09.91, t. 2. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Protokol zasidannia Vchenoi rady instytutu. [Protocol]. № 10 vid 25.10.91, t. 2. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Protokol zasidannia Vchenoi rady instytutu. [Protocol]. № 12 vid 20.12.91, t. 2. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Protokol zasidannia Vchenoi rady instytutu. [Protocol]. № 2 vid 21.02.92, t. 1. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Protokol zasidannia Vchenoi rady instytutu. [Protocol]. № 3 vid 21.02.92, t. 1. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Protokol zasidannia Vchenoi rady instytutu. [Protocol]. № 4 vid 20.03.92, t. 1. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Protokol zasidannia Vchenoi rady instytutu. [Protocol]. № 9 vid 30.08.93, t. 2. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Protokol zasidannia Vchenoi rady instytutu. [Protocol]. № 11 vid 29.10.93, t. 1. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Protokol zasidannia Vchenoi rady instytutu. [Protocol]. № 11 vid 29.10.93, t. 2. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Protokol zasidannia Vchenoi rady instytutu. [Protocol]. № 8 vid 23.09.94, t. 2. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Protokol zasidannia Vchenoi rady universytetu. [Protocol]. № 10 vid 25.11.99, t. 2. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Protokol zasidannia Vchenoi rady universytetu. [Protocol]. № 6 vid 09.06.2000, t. 1. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Protokol zasidannia konferentsii trudovoho kolektyvu universytetu. [Protocol]. № 2 vid 22.10.98. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Protokol zasidannia rektoratu instytutu. [Protocol]. № 1 vid 07.02.91. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Protokol zasidannia rektoratu instytutu. [Protocol]. № 6 vid 03.04.92. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Protokol zasidannia rektoratu instytutu. [Protocol]. № 14 vid 18.08.92. *Archives of the Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University*. [in Ukrainian].

Tvoryty – zhyty dvichi. (2008). Tvoryty – zhyty dvichi. Do 60-littia profesora Veleriia Skotnoho, rektora Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. [To create is to live twice]. Drohobych: Redaktsiino-vydavnychiy viddil Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. [in Ukrainian].

Tymoshenko, L. (2007). Vid Ivana Verkhratskoho – do akademichnoho seredovyscha (peredumovy i rozvytok tradytsii istorychnoho fakultetu v Drohobychi) [From Ivan Verkhratsky to the Academic Environment (Prerequisites and Development of the History Faculty Tradition in Drohobych)]. *Istorychnyi fakultet Frankovoho universytetu v Drohobychi 1940 – 2007 (iuvileina knyha do 15-richchia vidnovlennia fakultetu)*. Drohobych, 5–29. [in Ukrainian].

Tilky v pratsi liudyna zhyve. (2012). *Tilky v pratsi liudyna zhyve: do 50-richchia trudovoi diialnosti prorektora z naukovo-pedahohichnoi roboty Yurii Kyshakevycha (1962 – 2012 roky)* [Only in work does a man live: on the 50th anniversary of the work of Vice-Rector for Scientific and Pedagogical Work Yurii Kyshakevych (1962 – 2012)]. Drohobych: Redaktsiino-vydavnychiy viddil Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. [in Ukrainian].

Skotnyi, V. (1993). Universytet na batkivshchyni Velykoho Kameniar. [University at the birthplace of the Great Stonemason]. *Drohobytskyi kraieznavchyi zbirnyk, III*, 5–8. [in Ukrainian].

Skotnyi, V. (2000). Drohobytskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Ivana Franka na zlami stolit. [Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University at the Turn of the Century]. *Drohobytskyi kraieznavchyi zbirnyk, IV*, 7–8. [in Ukrainian].

Spohady pro rektora Valeriia Skotnoho. (2012). *Spohady pro rektora Valeriia Skotnoho* [Memories of Rector Valerii Skotnyi]. Vydannia druhe. Dopovnene. Drohobych: Redaktsiino-vydavnychiy viddil Drohobytskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu imeni Ivana Franka. [in Ukrainian].

*Стаття надійшла до редакції 13 грудня 2024 р.
Стаття рекомендована до публікації 30.05.2025.*